

**TO'SATDAN YURAKDAN O'LIMLARDA MIOKARDDAGI
KONTRAKTUR SHIKASTLANISHLARIDAGI PATOMORFOLOGIK
O'ZGARISHLAR**

Xakimov Z. Q.

Mamatalieva M. A.

Andijon davlat tibbiyot instituti, Andijon, O'zbekiston

Dolzarbli:

To'satdan yurakdan o'limlarda yurakning faoliyatini to'xtashi bevosita qorinchalarni fibrillyatsiyasi va ularning asistoliyasi bilan bog'liq, ular yurakning nostabil elektr o'tkazuvchanligi sharoitida paydo bo'ladi.

Tadqiqot maqsadi: To'satdan yurakdan o'limlarda miokarddagi kontraktur shikastlanishlaridagi patomorfologik o'zgarishlar o'rganish.

Tadqiqot materiallari va usullari: To'satdan yurakdan o'limlarida yurakdagi kontraktur shikastlanishlaridagi o'zgarishlar 40 ta 20-70 yoshdagi erkaklarda o'rganildi. Ularga nazorat guruxi sifatida ushbu yoshdagi 40 ta to'satdan boshqa sabablarda (yirik qon tomirlarni shikastlanishi, ichki qon ketishidan) vafot etgan insonlarni yuragi va qalqonsimon bezining morfologik o'zgarishlari bo'ldi. Ushbu materiallarni o'rganishda sud tibbiy gistologiya materiallaridan foydalanildi. To'satdan yurakdan o'limlarini o'tkir namoyon bo'lishi kardiomiostitlarni giperrelaksatsiyasi, kardiomiostitlarni kontraktur degeneratsiyasi, hujayra ichi miotsitolizi va parchalanishi ko'rinishida miokardni tarqalgan ishemik shikastlanishi bilan kuzatildi.

Tadqiqot natijalari: Tadqiqot guruhida yurakning morfometrik tekshiruvda ko'rsatkichlari: yurak vazni - $330 \pm 3,3$ g, uzunligi $10,1 \pm 0,2$ sm, kengligi $9,4 \pm 0,3$ sm, qalinligi $5,2 \pm 0,4$ sm, chap qorincha devorlarining qalinligi - $1,6 \pm 0,1$ sm, o'ng qorincha devorlarining qalinligi - $0,6 \pm 0,1$ sm. Ushbu ko'rsatkichlar qiyoslanganda yurakdan to'satdan o'limda nazorat guruhiga nisbatan ular yuqori bo'ldi. Har ikkala qorincha gistologik tekshirilganda kardiomiostitlarning 2 - 3 - darajadagi

International Conference on Educational Discoveries and Humanities

Hosted online from Moscow, Russia

Website: econfseries.com

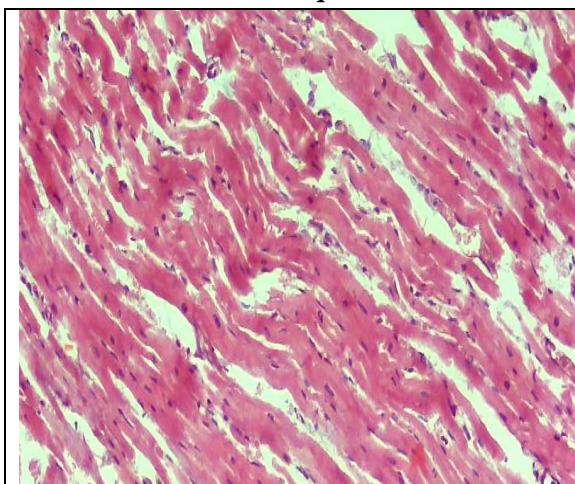
16th December, 2024

kontraktur shikastlanishi ustunligi kuzatildi. Chap qorinchada kontrakturalar miqdori $53,4 \pm 2,0$ %-ni tashkil qildi. Kontrakturalarni joylashishi ko'pincha chap qorinchaning oldingi, yonbosh va orqa devorlarida, asosan miokardning subendokardial va intramural bo'limlarida aniqlandi.

To'satdan yurakdan o'limida miokardning barcha sohalarida to'liqsimon deformatsiya, shuningdek ko'rishning to'liq maydoni yoki $2/3$ qismini egallagan joylashtirilgan disklar sohasidagi kardiomiotsitlar dissotsiatsiyasi belgilarida ifodalandi.

Nazorat guruhida kardiomiotsitlarni to'liqsimon deformatsiyasi $57,5 \pm 2,8$ %, hujayralar dissotsiatsiyasi $64,4 \pm 3,7$ %-ida aniqlandi. Chap qorinchada kontrakturalar miqdori $53,4 \pm 2,0$ % tashkil qildi. Kontrakturalarni joylashishi ko'pincha chap qorinchaning oldingi, yonbosh va orqa devorlarida, asosan miokardning subendokardial va intramural bo'limlarida aniqlanib, 3 - darajali shikastlanishlar qayd etildi. Chap qorinchadagi kontraktur shikastlanishlar miqdori $64,2 \pm 5,8$ % tashkil etdi.

Tadqiqot guruhida yurakning morfometrik tekshiruvida xar ikkala qorinchalar gistologik tekshirilganda kardiomiotsitlarni 2-3-darajadagi kontraktur shikastlanishini ustunligi kuzatildi. Miokardni hamma sohalarida kardiomiotsitlarni to'liqsimon deformatsiyasi, shuningdek $2/3$ qismini egallagan kardiomiotsitlar dissotsiatsiyasi kuzatildi. To'liqsimon deformatsiya belgilari bilan bo'lgan kardiomiotsitlar miqdori $44,2 \pm 5,6$ %, dissotsiatsiya belgilari bilan kardiomiotsitlar miqdori - $58,7 \pm 2,8$ %ni tashkil qildi.

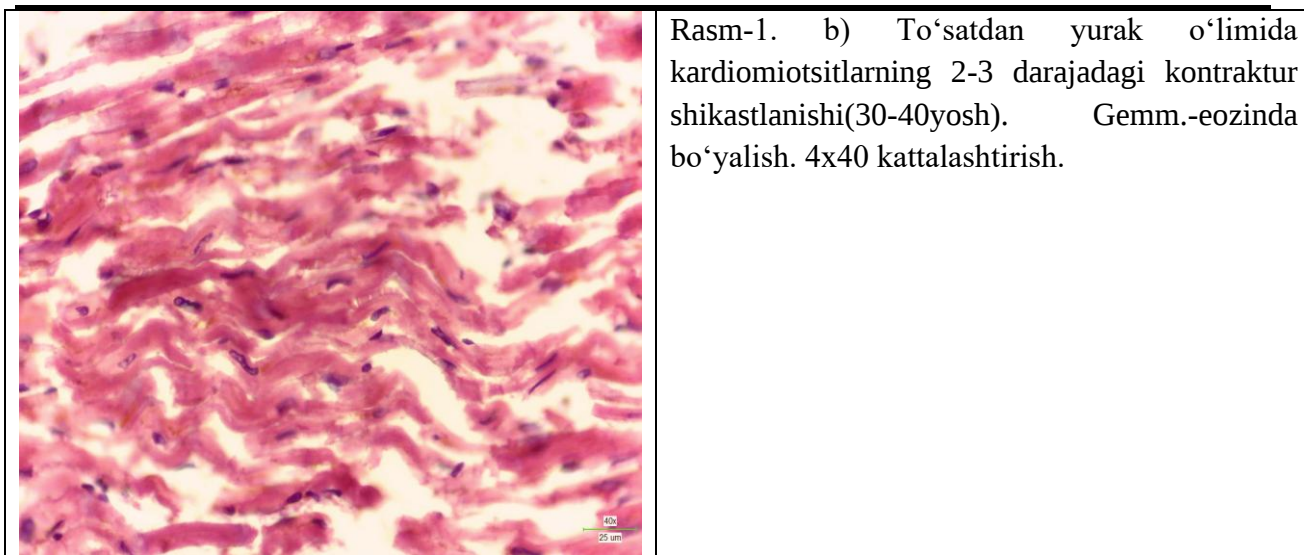
Rasm-1. a) To'satdan yurak o'limida kardiomiotsitlarning 2-3 darajadagi kontraktur shikastlanishi(30-40yosh). Gemm.-eozinda bo'yalish. 4x40 kattalashtirish.

International Conference on Educational Discoveries and Humanities

Hosted online from Moscow, Russia

Website: econfseries.com

16th December, 2024

To'satdan yurakdan o'limlarida miokardni hamma sohalarida kardiomiotsitlarni to'liqsimon kechishi, deformatsiyasi belgilari yorqin namoyon bo'ldi, shuningdek ko'ruv maydonini 2/3 qismida kardiomiotsitlar dissotsiatsiyasi kuzatildi.

Xulosa:

To'satdan yurakdan o'limlarida miokardning hamma sohalarida kardiomiotsitlarni 2-3-darajadagi kontraktur shikastlanishi ustunligi kuzatildi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Бомаш Н.Ю. Морфологическая диагностика заболеваний щитовидной железы. // М.Мед.- 1981. с. 176.
2. Свистунов В.В., Макарова А.Е., Воронцова М.В. Атеросклероз, гипертоническая болезнь. // Уч.пос.для орд. Иркутск – 2018. с. 70.
3. Хмельницкий О.К. Цитологическая и гистологическая диагностика заболеваний щитовидной железы: рук-во. - СПб.: Сотис, 2002. – с. 288.
4. Insull William. The Pathology of Atherosclerosis: Plaque Development and Plaque Responses to Medical Treatment. // The American Journal of Medicine, Vol 122, No 1A, January 2009. p. 4-13.
5. Rafieian-Kopaei M, Setorki M, Monir D. Atherosclerosis: Process, Indicators, Risk Factors and New Hopes. Int J Prev Med. 2014 Aug; 5(8): p. 927–946.

International Conference on Educational Discoveries and Humanities

Hosted online from Moscow, Russia

Website: econfseries.com

16th December, 2024

-
6. Алтунин А. В. Нарушения внутрисердечной гемодинамики и методы их коррекции у больных ИБС на фоне гипотиреоза. // Автореф. дис. на сос. уч.стен. к.м.н. 2004. с 25.
 7. Волков В.П. Новый подход к оценке морфофункционального состояния щитовидной железы //Universum: Медицина и фармакология.: электрон.науч. журн. 2014. № 12 (13). с. 35-40.
 8. Гервальд В.Я., Насонов Т.Г., Лепилов А.В. и др. Внезапная сердечная смерть. Состояние проблемы. // Международный журнал сердца и сосудистых заболеваний. 2015. Т. 3, № 6. с. 35-41.
 9. Левитин А.В. Морфология щитовидной железы при острых формах ишемической болезни сердца. // Автореф. дис.на соис. к.м.н. 2010. 19 с.
 10. Панченкова Л.А. и др. Тиреоидный статус и сердечно-сосудистая система. // Рос.мед. вести. 2000. - №1. с.18-25.
 11. Мальцева А.С., Строгонова В.В. Предикторы внезапной сердечной смерти. // Scientific Cooperation Center “Interactive plus”. 2018. с. 1-11.